

جمهوری اسلامی ایران
جمع‌شورتی فقهی شورای نگهبان

بیان

شماره: ۴۱۹/ف/۹۰
تاریخ: ۲۰/۰۴/۱۳۹۰
پیغام: صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «امتبرکات»
دیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینویسیله گزارش جلسه پانصد و چهل و یکم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۰/۴/۱۸
مشتمل بر ادامه رسیدگی به لایحه آیین دادرسی کیفری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور: ادامه رسیدگی به لایحه آیین دادرسی کیفری.

ماده ۲۳: دادسا به ریاست دادستان

بررسی: مبنیاً بر ایراد ماده ۲۲، این ماده نیز ایراد دارد.

ماده ۲۴: در حوزه قضایی بخش

بررسی: با توجه به عدم پیش‌بینی دادستان و دادسرائی علیحده در این ماده، وظیفه‌ای به دادسا و دادستانی که غیر قاضی می‌باشد (اختیار حکم نمودن ندارد) محول نشده است و لذا ایراد مذکور از ناحیه عموم ماده ۲۲ در این ماده جاری نیست زیرا قاضی- که له انشاء‌حکم است- مسؤول رسیدگی به امور منافی عفت و دیگر امور می‌باشد و ایرادی بر آن وارد نیست.

ماده ۲۵: به تشخیص رئیس قوه قضائیه

بررسی: ایراد مذکور در ماده ۲۲ در عموم این ماده نیز جاری است.

ماده ۲۶: انجام وظائف دادسا

بررسی: مبنیاً بر ایراد ماده ۲۲، این ماده نیز همان ایراد را دارد.

ماده ۲۷: دادستان شهرستان مرکز استان

بررسی: نظارت دادستان نسبت به رسیدگی مقامات قضایی در مواردی که مستلزم ایراد مذکور در ماده ۲۲ می‌باشد همان ایراد را دارد.

ماده ۲۸: ضابطان دادگستری مأمورانی هستند که

بررسی: اشکال مذکور در ماده ۲۲، در این ماده نیز جاری است مگر اینکه ذیل این ماده (تعییر به موجب قانون) رافع ایرادات این ماده و سایر مواد گذشته باشد.

ماده ۲۹: ضابطان دادگستری عبارتند از

بررسی: مبنیاً بر ایراد ماده ۲۲، این ماده نیز همان ایراد را دارد.

جمهوری اسلامی ایران

جمع‌شوریٰ فقهی شورای نگهبان

بیان

شماره: ۹۰/۴۱۹
تاریخ: ۱۳۹۰/۰۴/۲۰
پیش: صلوات

ماده ۲۹، تبصره: کارکنان وظیفه

بررسی: ۱- مفهوم آن عدم مسؤولیت کارکنان وظیفه- در فرض تخلف به نحو مباشرت- می‌باشد که خلاف شرع می‌باشد.
۲- اطلاق مسؤول دانستن ضابطان خلاف شرع می‌باشد زیرا در فرضی که ضابط به طور کامل به وظیفه خود عمل نموده است (و مثلًاً متهیم را با تمہیدات لازم به کارکنان وظیفه سپرده است) و مسامحه از ناحیه کارکنان وظیفه انجام شده است وجهی برای مسؤول دانستن ضابطان قضائی نمی‌باشد مگر اینکه منظور از مسؤول دانستن به عهده آمدن آن‌ها نباشد بلکه مجرد سوال نمودن و توضیح خواستن باشد که اراده آن خلاف ظاهر است.

ماده ۳۰: احراز عنوان ضابط دادگستری

بررسی: اطلاق ممنوع دانستن اقدامات صورت گرفته در جائی که مثلًاً این اقدام توسط مردم و افراد عدول و جهت حفظ آثار و علائم جرم و جلوگیری از بین بردن صحنه جرم باشد خلاف شرع می‌باشد.
و علی‌هذا عدم اعتبار اقدام این افراد و عدم ترتیب اثر دادن به واقع منکشف توسط اقدامات ایشان نیز خلاف شرع می‌باشد.
ولذا اطلاق عدم اعتبار اقدامات آنان از نظر قانون، خلاف شرع می‌باشد.

ماده ۳۰، تبصره ۲: آیین‌نامه اجرایی این ماده

بررسی: تبصره مذکور خلاف اصل ۱۵۷ و بند دوم اصل ۱۵۸ قانون اساسی دانسته شد.
توضیح اینکه اصل ۱۵۷ و بند دوم اصل ۱۵۸ مقید و مخصوص اصل ۷۴ و ۱۳۸ قانون اساسی می‌باشد و براساس اصل ۱۵۷ و بند دوم اصل ۱۵۸ کلیه امور قضائی و اداری و اجرائی قوه قضائیه و تهییه لوایح قضائی (و به طریق اولی تدوین آیین‌نامه آن) به رئیس قوه قضائیه محول شده است و لذا اعطاء حق تصویب آیین‌نامه اجرائی قوانین قضائی به هیأت وزیران خلاف این دو اصل قانون اساسی می‌باشد.

ماده ۳۱: به منظور حسن اجرای

بررسی: ۱- اعطاء اختیارات مذکور به پلیس ویژه، مبنیاً بر ایراد ماده ۲۲، خلاف شرع دانسته شد.
۲- با توجه به بیان مذکور در تبصره دوم ماده ۳۰، ذیل این ماده از جهت سلب حق تدوین لایحه مذکور از رئیس قوه قضائیه و از جهت اعطاء این حق به هیئت وزیران، خلاف بند دوم اصل ۱۵۸ قانون اساسی دانسته شد.
توضیح اینکه در این جلسه تا پایان این ماده بحث شد.

سیدحسن طاهری خرم‌آبادی
رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان